

Forslag til forskrift om e-sigarett - høringsuttalelse

Innledningsvis vil vi bemerke at rettstilstanden i dag er at man kan søke om markedsføringstillatelse av e-sigarett med nikotin som legemiddel mot røykeavhengighet. Ingen produsenter har hittil forsøkt dette; sannsynligvis fordi det ikke finnes god nok dokumentasjon for at e-sigarett har denne medisinske virkningen. Norske helsemyndigheter anbefaler heller ikke e-sigarett for røykavvenning. Dermed er det ikke tillatt å selge e-sigarett med nikotin, jf. Forskrift om forbud mot nye tobakks- og nikotinprodukter.

Departementet forutsetter at det får Stortingets tilslutning til å oppheve forbudet og så regulere e-sigarett etter EUs nye tobakksdirektiv. Dette har vi advart mot i vår høringsuttalelse til lovendringen, jf. brev av 18.1.2016. E-sigarett med nikotin er sterkt avhengighetsskapende, ser ut til å få økende utbredelse blant ungdom, har et uavklart skadepotensial, og hemmer sannsynligvis røykavvenning. Vi kan ikke se at en hypotese om at e-sigarettene kan hjelpe røykere å slutte, oppveier disse ulempene.

Derfor er det underlig at departementet ønsker å regulere e-sigarett i en helt ny kategori, nesten som et «legemiddel *light*», men uten de strenge dokumentasjonskrav for effekt som gjelder legemidler. Departementet velger i forskriften å benytte Legemiddelverket som kompetent myndighet, benytter medisinske termer i forskriften og underkommuniserer faren for helseskader, blant andre for gravide og deres fostre.

Våre kommentarer til forslaget til forskrift om elektroniske sigarett er gitt under forutsetning av at Stortinget opphever forbudet i tråd med departementets ønske.

Myndighet (§4)

Departementet foreslår i forskriften § 4 at Legemiddelverket skal være den myndighet som skal registrere elektroniske sigarett. Dette er naturlig for de e-sigarett som får markedsføringstillatelse som legemidler. Utenom disse bør e-sigarett heller registreres hos Mattilsynet eller Helsedirektoratet. Lar man Legemiddelverket registrere e-sigarett kan man gi publikum et feilaktig inntrykk av at e-sigarettene er legemidler som har en positiv medisinsk virkning.

Vi foreslår at § 4 får en eksplisitt bestemmelse om at myndigheten skal godkjenne bruksanvisningen, jf. § 10 og merkingen, jf. § 11.

Bruksanvisning (§10)

Departementet foreslår i forskriften § 10 at bruksanvisningen skal angi at e-sigarettene «ikke er anbefalt til bruk av ungdom og ikke-røykere». Dette kan leses som at e-sigarett faktisk er anbefalt til voksne røykere, og det er vel ikke tilfelle. Departementet skriver selv at

helsemyndighetene ikke anbefaler e-sigaretter for røykavvenning, og da selvsagt heller ikke for andre grunner.

Vi foreslår i stedet at bruksanvisningen skal ha med følgende tekst: «På grunn av avhengighetsfaren og de uavklarte helsefarene ved e-sigaretter, anbefaler norske myndigheter at ingen benytter e-sigaretter.»

Departementet mener at bruksanvisningen skal oppgi «kontraindikasjoner». Dette er igjen et begrep som forbindes med legemidler. Vi mener man heller bør lage en standard tekst om hvilke grupper som særlig advares mot e-sigaretter. Spesielt er det viktig å advare mot at gravide benytter e-sigaretter. Her kan man benytte tekst fra hels norge.no om snusing i svangerskapet.

Merking (§ 11)

Departementet foreslår i forskriften § 11 en tekst til merking av pakningen. Vi mener denne teksten må utvides med en advarsel til gravide, for eksempel: «Må ikke brukes av gravide.» Eller: «Nikotin må ikke benyttes i svangerskapet.» Eller: «Nikotin kan skade fosteret.»

Fra USA er det kjent at e-sigaretter markedsføres sterkt mot ungdom. En del av denne markedsføringen på sosial medier er global. Det er ikke gitt at unge kvinner som måtte bli avhengige av e-sigaretter, forstår at nikotinet i e-sigarettene har fosterskadende effekt.

Innpakning og oppstilling

Departementet foreslår at e-sigaretter kan oppstilles i butikk og ikke trenger ha nøytrale pakninger. Vi mener tvertom. Det er ikke nødvendig å stimulere til impulskjøp av e-sigaretter. Vi bør unngå en epidemi av e-sigarettdruk.

Vennlig hilsen

Preben Aavitsland
daglig leder